

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

MINISTRY OF AGRICULTURE

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O SUSTAVU OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
ZA 2019. GODINU**

ANNUAL REPORT ON THE SYSTEM OF BOVINE ANIMALS IDENTIFICATION AND
REGISTRATION IN THE REPUBLIC OF CROATIA FOR 2019

Zagreb, ožujak 2020.

SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA

THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF BOVINE ANIMALS

Sustav obveznog označavanja i registracije goveda uspostavljen je na temelju Europskog propisa koji je u potpunosti prenesen u hrvatsko zakonodavstvo. Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije goveda (NN 108/2013) donosi pravila jedinstvenog označavanja svih goveda u Republici Hrvatskoj, postupke registracije označenih goveda i registracije premještanja goveda te uspostavu jedinstvene baze podataka. Jedinstveni registar goveda je ažurna, računalno vođena evidencija goveda iz koje su vidljivi podaci o rođenju, provedenom označavanju, uvozu, premještanju, uginuću, klanju i izvozu goveda.

Jedinstveni sustav označavanja podrazumijeva označavanje svakog goveda dvjema ušnim markicama na kojima je otisnut Jedinstveni životni broj goveda i to do 20. dana starosti ili ranije ukoliko govedo napušta gospodarstvo. Jednom aplicirana ušna markica ne smije se uklanjati ili mijenjati, a u slučaju gubitka aplicira se zamjenska ušna markica koja nosi isti Jedinstveni životni broj. Označavanje provode posjednici kojima je ovaj postupak odobren od strane Ministarstva poljoprivrede, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, zatim ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe te terenski djelatnici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu. Trenutno 283 posjednika ima ovlasti za samostalno označavanje goveda. Postupak označavanja i registracije obuhvaća osim samog apliciranja ušnih markica i upis podataka o označenom govedu u Jedinstveni registar goveda te izdavanje Putnog lista goveda. Za pravilno i pravovremeno označavanje goveda odgovoran je njegov posjednik koji između ostalog ima i obvezu vođenja Registra goveda na gospodarstvu u koji upisuje podatke o svim govedima na njegovu gospodarstvu te o svim promjenama vezanim uz premještanje goveda.

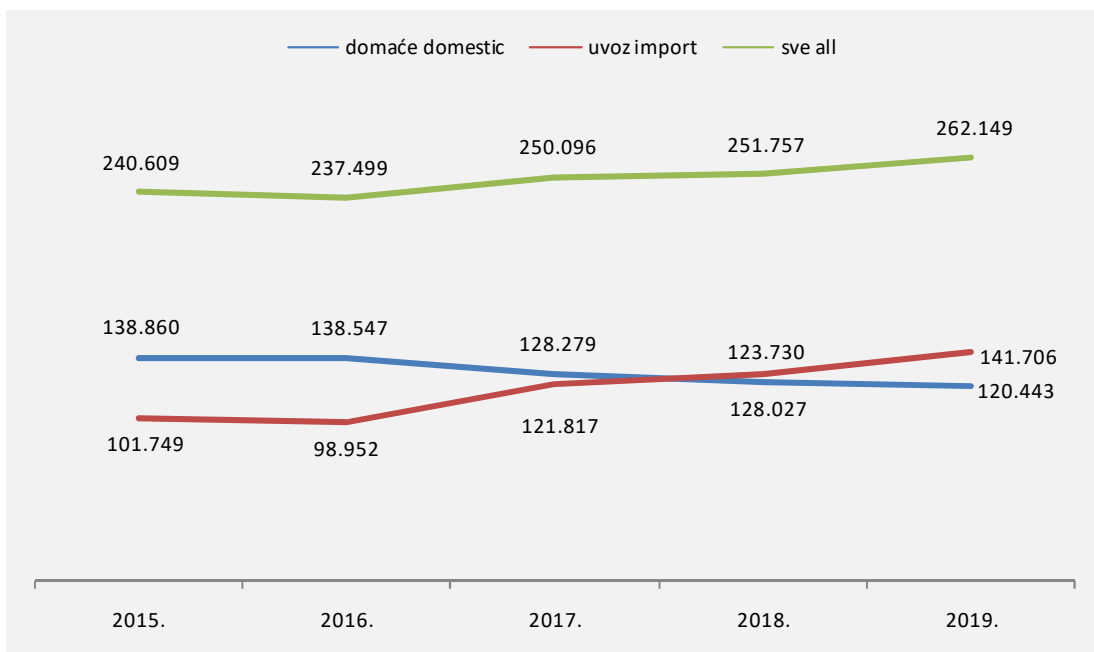
Prilikom registracije goveda u Jedinstveni registar goveda, govedo se upisuje pod dodijeljenim Jedinstvenim životnim brojem, te se za svako govedo upisuje datum njegova rođenja, spol i pasmina, majka i otac ukoliko je poznat te podaci o posjedniku i gospodarstvu na kojem je govedo oteljeno. Registar sadrži i podatke o svakom premještanju goveda bilo da se radi o premještanju goveda na novo gospodarstvo, uginuću, odlasku na klanje ili izvozu. Prilikom spomenutih premještanja uz govedo uvijek mora biti njegov Putni list. Točna i pravovremena prijava svakog premještanja goveda temelj je za točnu i ažurnu bazu podataka o govedima, a za prijavu premještanja odgovoran je posjednik goveda.

U nastavku su predstavljeni podaci upisani u Jedinstveni registar goveda tijekom 2019. godine, a koji su rezultat aktivnosti svih sudionika jedinstvenog sustava označavanja i registracije goveda.

Tijekom 2019. godine u Jedinstveni registar goveda upisano je **262.149** goveda. Broj upisanih goveda u 2019. je za 4,12 % veći od broja upisanih goveda u 2018. godini. U 2019. godini nastavlja se pad u broju označenih goveda domaćeg porijekla dok broj registriranih goveda stranog porijekla bilježi konstantni porast.

Grafikon 1. **Ukupan broj označenih i registriranih goveda po godinama i porijeklu** / Total number of identified and registered bovine per year and origin

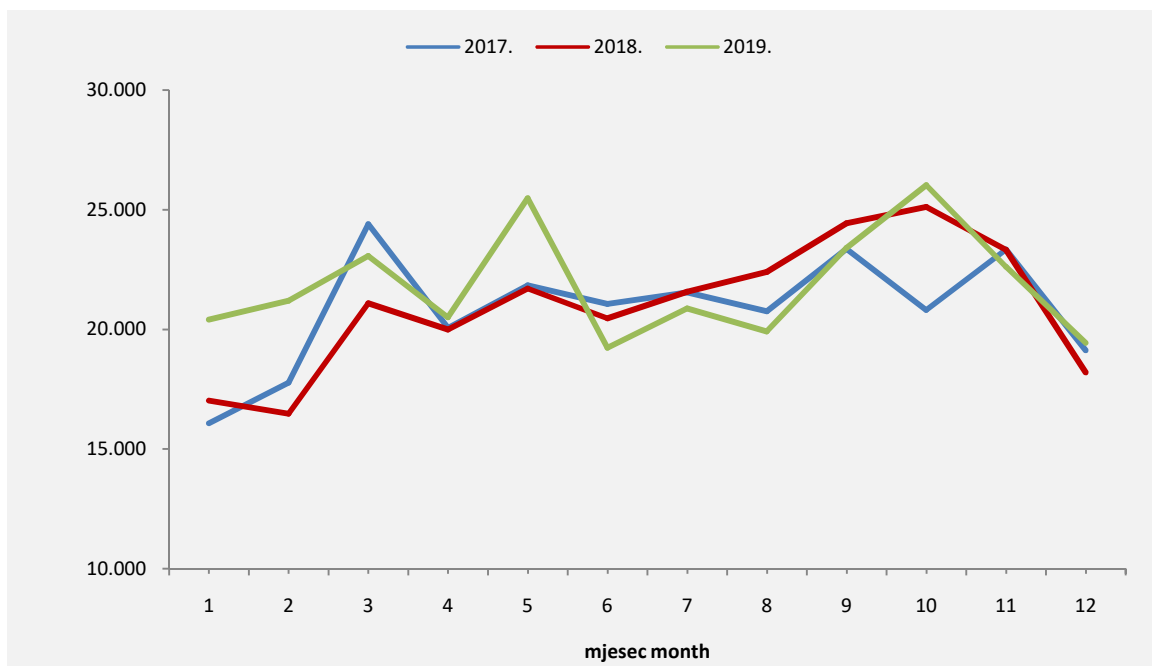

Grafikon 2. **Ukupan broj označenih i registriranih goveda po mjesecima**
Total number of identified and registered bovine per months

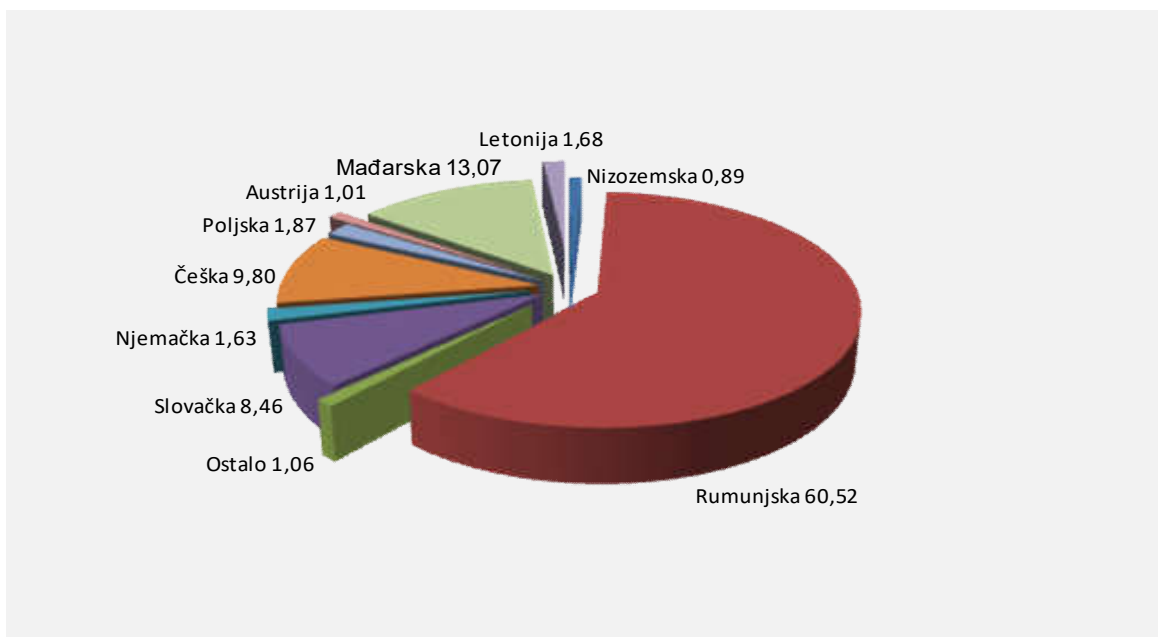
U 2019. godini registrirano je 120.443 goveda domaćeg porijekla.

Grafikon 3. Broj registriranih goveda stranog porijekla po mjesecima
Number of imported registered bovine per months

Tijekom 2019. godine u Republiku Hrvatsku je uvezeno i upisano u Jedinstveni registar goveda ukupno **141.706** goveda, koja su namijenjena daljnjem uzgoju i tovu.

Grafikon 4. Udio uvezenih goveda po zemljama izvoznicama (u %)
Percentage of imported bovine according to the export country (%)

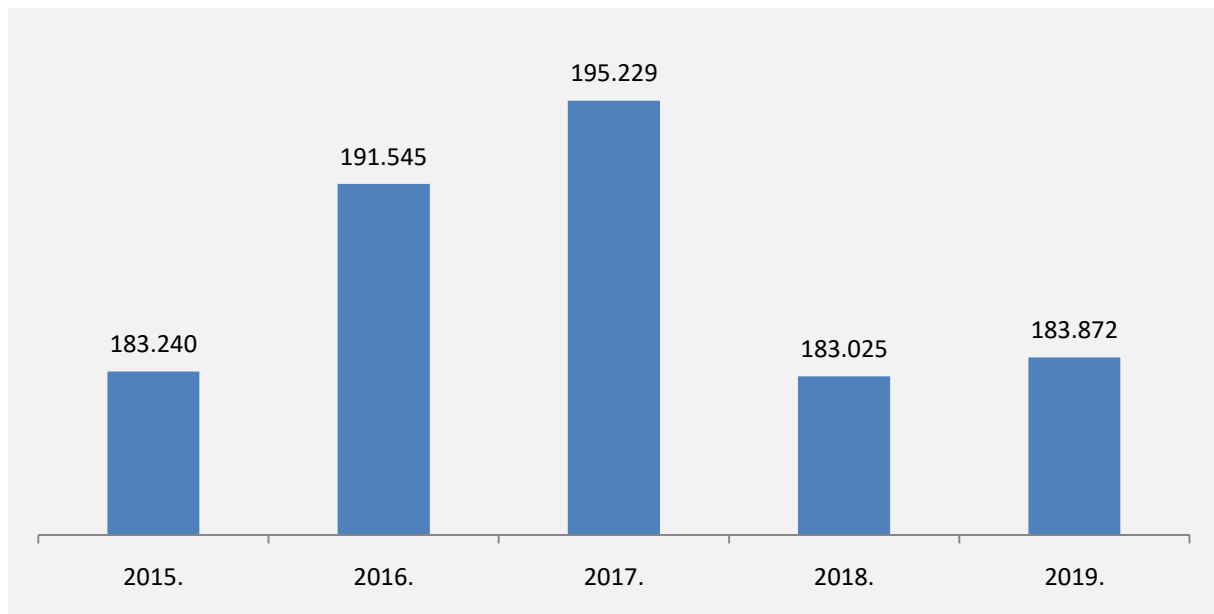
Od ukupnog broja uvezenih goveda namijenjenih daljnjem uzgoju najveći broj uvezen je iz Rumunjske i čini 60,52 % ukupnog uvoza.

Tablica 1. **Uvezena goveda po pasminama / Imported animals per breed**
* genotip / genotype

Pasmina <i>Breed</i>	Broj grla Number of animals
Križanac za proizvodnju mesa i mlijeka*	46.955
Simentalska	26.553
Križanac s mesnom pasminom*	16.569
Križanac mesnih pasmina*	15.323
Limousin	9.657
Križanac sa simentalском pasminom*	7.605.
Charolais	5.441
Belgijsko plavo govedo	4.363
Tovna simentalска	3.781
Holstein	2.458
Angus	809
Ostalo	2.192

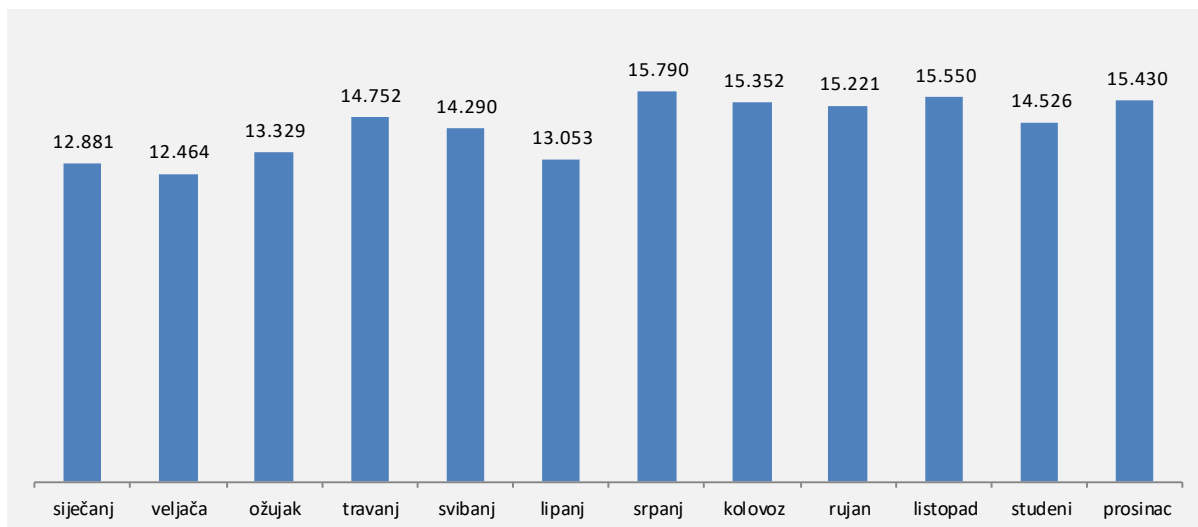
Od ukupnog broja uvezenih goveda u 2019. godini najveći broj čine križanci i simentalска pasmina. Podatke o upisu uvezenih goveda upisuju ovlaštene veterinarske organizacije.

Grafikon 5. **Broj registriranih zaklanih goveda po godinama / The number of registered slaughtered bovine per year**

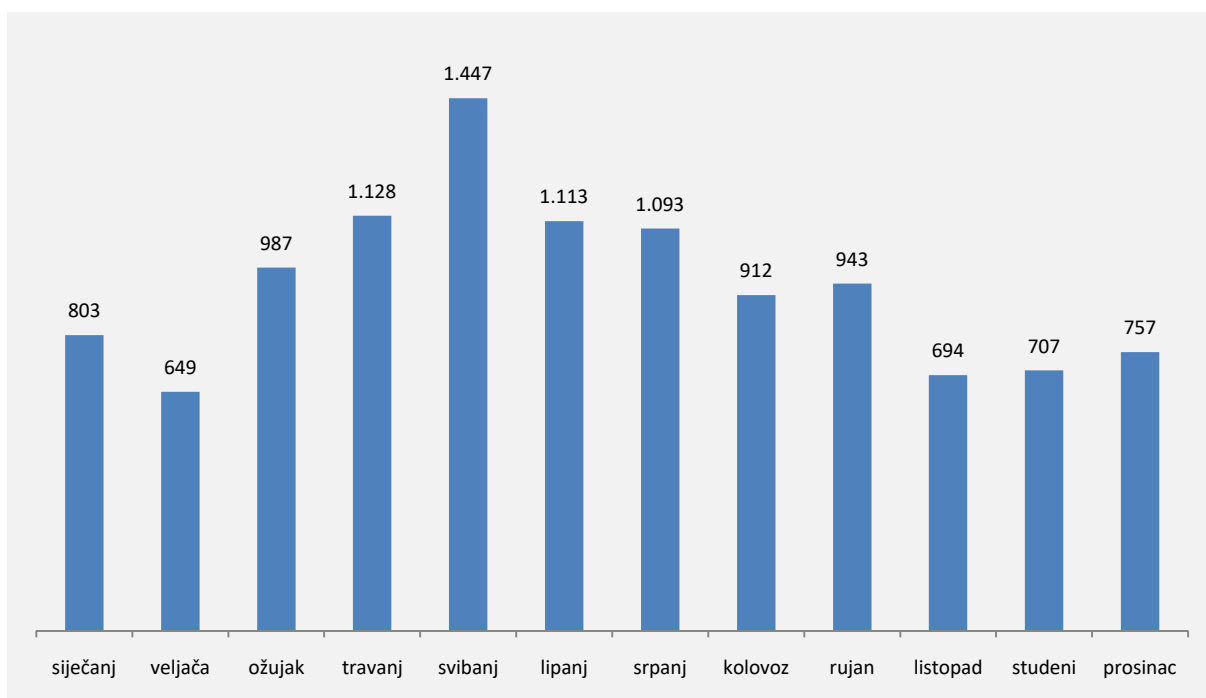

Grafikon 5. prikazuje broj ukupno zaklanih goveda u Hrvatskoj koji je u 2019. godini iznosio 183.872 grla. Broj ukupno zaklanih goveda temelji se na podacima o klanju upisanima u Jedinствeni registar domaćih životinja. Ovi podaci uključuju prijave klanja goveda koja su uvezena radi klanja, pri čemu od uvoza do klanja nije proteklo više od 20 dana.

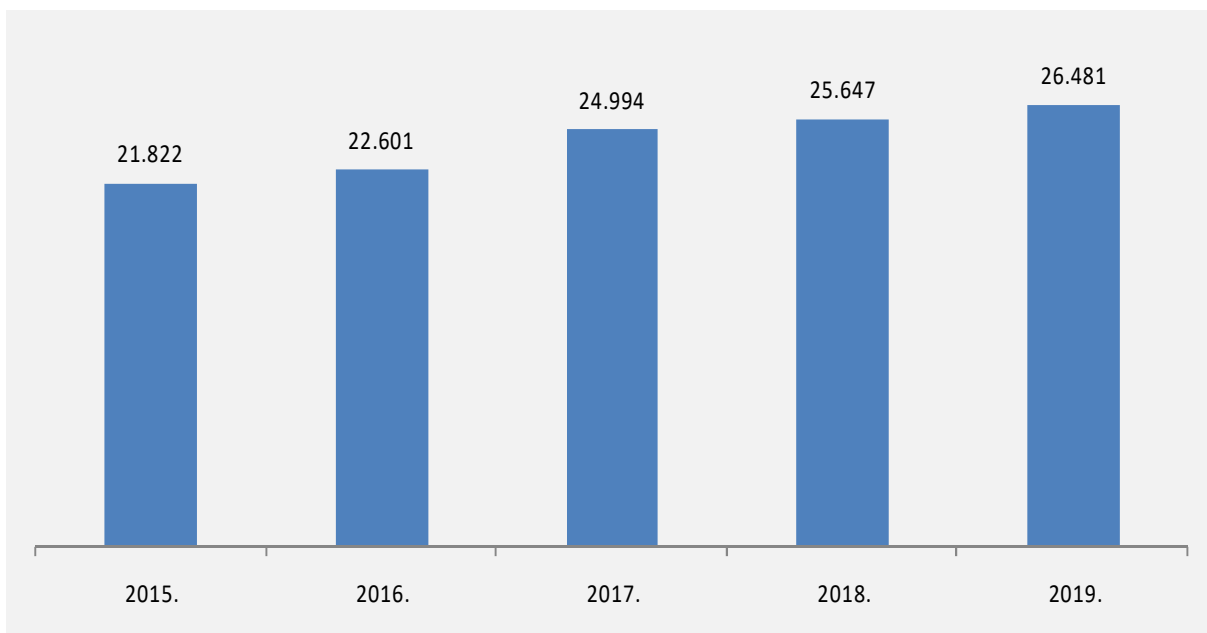
Grafikon 6. Broj registriranih zaklanih goveda uzgojenih u Republici Hrvatskoj po mjesecima / The number of registered slaughtered bovine per month

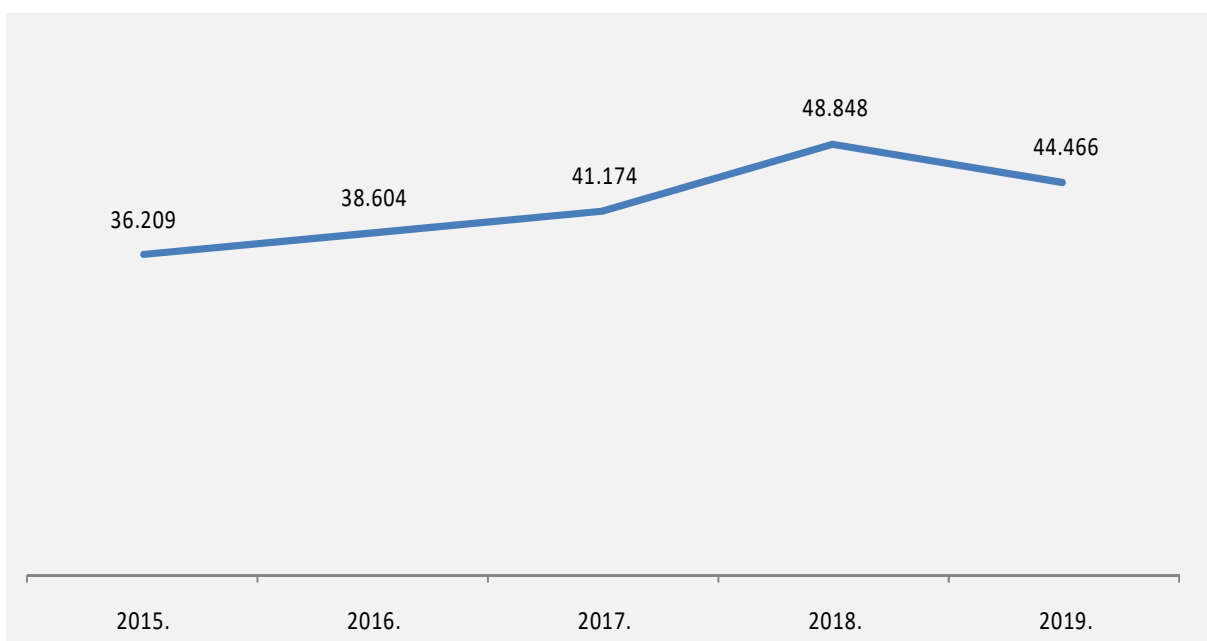
Grafikon 7. Broj registriranih zaklanih goveda uvezenih izravno na klaonice / The number of registered slaughtered bovine imported directly in the slaughter houses

Grafikon 8. Broj uginulih goveda po godinama / The number of registered deaths of bovine per year

Grafikon 9. Broj izvezenih goveda prema godinama / The number of exported bovine animals per year

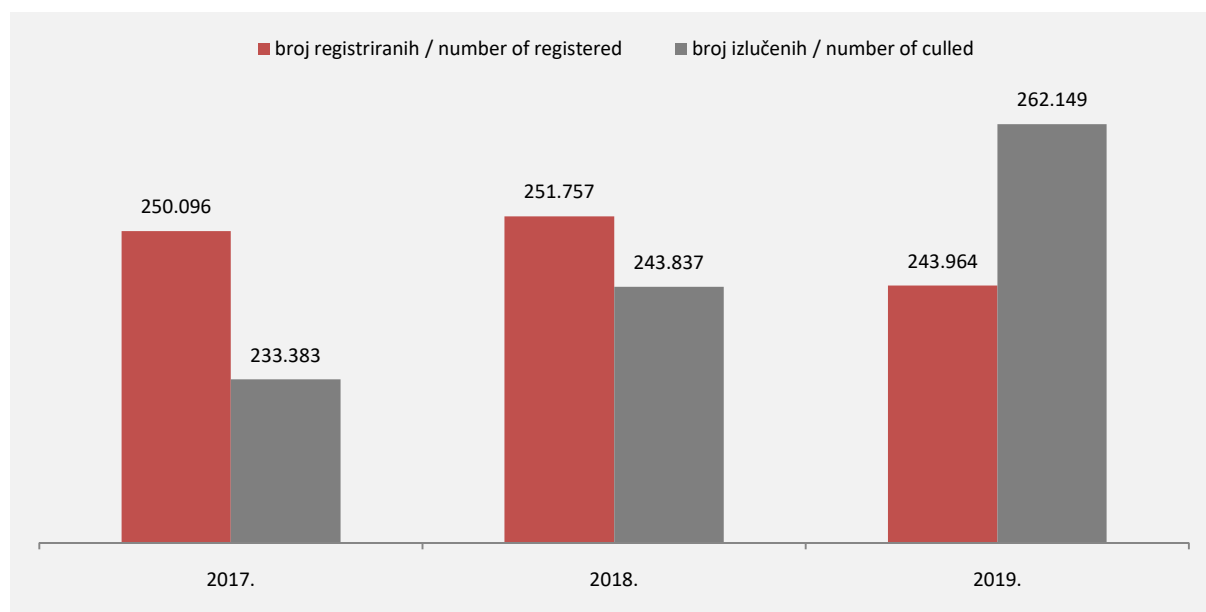
Tablica 2. Broj registriranih izvoza goveda po zemljama / The number of registered cattle exports by countries

Naziv zemlje County	Broj izvezenih goveda u 2019. Number of cattle exported in 2019
Libanon	20.735
Italija	10.169
Crna Gora	4.968
Austrija	3.479
Kosovo	2.436
Bosna i Hercegovina	2.052
Slovenija	393
Mađarska	169
Grčka	65
Ukupno	44.466

Tijekom 2019. godine najveći broj goveda izvezen je u Libanon i Italiju.

Grafikon 10. Broj registriranih i izlučenih životinja od 2017. do 2019. godine

The number of identified and culled animals in period from 2017 to 2019

Broj registriranih životinja podrazumijeva ukupan broj označenih goveda domaćeg i registriranih goveda stranog porijekla. Izlučena su sva uginula goveda, goveda zaklana u klaonicama, prisilno zaklana i izvezena goveda.